

Jagjit Singh Katara v. P.O.L.C. Bathinda and others 433
(J.S. Narang, J.)

ਜੇਐਸ ਨਾਰੰਗ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਟਾਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

POLC ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

CWP ਨੰ. 2004 ਦੇ 18622

14 ਸਤੰਬਰ 2006

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਕਲਾਮ 226-ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947-S.2(j)-ਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਈ.ਡੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਦਯੋਗ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਦੀ ਸ਼ਕਤੀ "ਵਿਸ਼ਵਾਸ" ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਭੌਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਬੋਝ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭੱਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਟਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨੂੰ ਜੀਣ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰ ਸਾਨੋ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਨ) ਵਿੱਚ ਸਾਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (j) ਐਕਟ ਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ, ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਣਾ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਲੰਗਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ 12)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਨੀਤਾ ਸਪਰਾ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੀ.ਐਸ.ਥਿਆੜਾ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ.ਐਸ.ਨਾਰੰਗ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਮੰਗ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਲਾ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ , - ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਸਜੀਪੀਸੀ) ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

"ਕੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?"

(2) ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

(3) ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ 'ਤੇ 100 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 500. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 5 ਮਾਰਚ, 1993 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਗਬਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। in re: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਿਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ, (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ SGPC ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। , ਇਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

Jagjit Singh Katara v. P.O.L.C. Bathinda and others 435
(J.S. Narang, J.)

ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਪਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮੁਨਾਫਾ ਜ਼ਰੂਰ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੇ) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਬਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 500 ਰੁਪਏ. ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ SGPC ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਉਦਯੋਗ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮੁੜ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਜਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) 2003(4) SCT 77

(2) 2003(3) RSJ 499

(7) ਅਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 4 ਦਸੰਬਰ 2003 ਦੇ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ SGPC ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਾ 2(j), ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ, ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਿੰਗ, ਸੇਵਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਹੈਂਡੀਕਰਾਫਟ, ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;"

(8) ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਪਾਰ, ਉੱਦਮ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਤੱਤ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ "ਉਦਯੋਗ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਲਿੰਗ, ਸੇਵਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਹੈਂਡੀਕਰਾਫਟ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਿੱਤਾ ਜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਸਤੂਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925 ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਆਦਤਨ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੂਜਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ

ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 1921 ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਾਲ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਨਰ: ਏ ਕੇ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (3) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਕਿਰਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।)

(3) ਏਆਈਆਰ 1950 ਐਸਸੀ 27

(10) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(j) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੰਮ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ. ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਾਂ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਇੱਕ ਉੱਦਮ ਹੈ। . ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਦਾਰਥਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(11) ਇਹ ਹਰ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਜਾਂਚਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦਾ ਤੱਤ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਲਿੰਗ, ਸੇਵਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਦੀ ਸ਼ਕਤੀ "ਵਿਸ਼ਵਾਸ" ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੌਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੋਗ ਵਜੋਂ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੋਟਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ / ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਹਰੀਹਰ ਬਹਿਨਪੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (4) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(12) ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ: ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

(4) 1965 (10) ਭਾਰਤੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 313

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਹੈ, ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪੱਖ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਭਲੇ ਲਈ ਮੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ-ਆਫ-ਰਾਈਟਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਪੂਜਾ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵੱਖਰੀ ਇਕਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਜਾਂ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਮੁਦਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(12) ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨੂੰ ਜੀਣ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ *ਕਾਰਪੋਰੇ ਸਾਨੋ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਸਨਾ*, (ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਿਮਾਗ) ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 20) ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ, *ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਣਾ* ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਲੰਗਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏਗਾ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਜਲੰਧਰ ਕੋਚ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੀਓਐਲਸੀ ਜਲੰਧਰ 439 ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ.ਐਸ. ਨਿੱਝਰ, ਜੇ.)

ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਹੇਠ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਦੇ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਫਤ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਬਨ ਦਾ ਤੱਥ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸਐਸ ਨਿੱਝਰ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸਾਰੋਂ ਜੇ. ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਜਲੰਧਰ ਕੋਚ ਬਿਲਡਰਜ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੀਓਐਲਸੀ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2006 ਦੇ 7704

19 ਦਸੰਬਰ, 2006

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947—ਐੱਸ. 10(1) ਕੇਫ-ਕੰਮ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਐਕਸਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ-ਨਾ ਤਾਂ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਕਾਇਆ ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ-ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡੀਮਡ ਸਰਵਿਸ-ਸੇਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ- ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਸ- ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ- ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਵੋਕੇਸ਼ਨ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵਾਲ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ 17 ਫਰਵਰੀ, 2001 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ